

ŞİRKETİN TESCİLİNDEN ÖNCE YAPILAN KİRA ÖDEMELERİ GİDER KABUL EDİLİR Mİ?

Menderes Çetin

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir, Türkiye, e-mail: menderescetin@hotmail.com

Şirket kuruluşundan önce yapılan hazırlık işlemlerinden birisi de şirketin faaliyet göstereceği yerin kiralanmasıdır. Bu aşamada şirketin tüzel kişiliği oluşmadığı için kiralama işlemi ortaklar tarafından yapılmakta; bir başka ifade ile kira sözleşmesinde ortakların isimleri yer almaktadır. Dolayısıyla bu sözleşmeye istinaden yapılan ödemeler ortaklar tarafından karşılanmaktadır. Yapılan bu ödemelerin şirketin faaliyetini yürüteceği yer için yapılmış olduğu açık olsa da şirketin kayıtlarında gider olarak gösterilip gösterilemeyeceği tereddüt konusu olabiliyor.

- Türk Ticaret Kanununa göre şirketlerin tüzel kişilik kazanmaları ticaret siciline kayıt ile başlamaktadır. Bir şirketin hak sahibi olması ancak, tüzel kişilik kazandığı tarih ile bu kişiliğin sona erdiği yani ticaret sicilinden kaydının silindiği tarih arasında olanaklıdır.
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı belirtilmiş; aynı maddenin ikinci fıkrasında da, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde, safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Citation/Atf: ÇETİN, M. (2025). ŞİRKETİN TESCİLİNDEN ÖNCE YAPILAN KİRA ÖDEMELERİ GİDER KABUL EDİLİR Mİ? İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER DAYANIŞMA DERGİSİ. 8(1): 147-148.

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:
Menderes Çetin
E-mail: menderescetin@hotmail.com

Bu çalışma, Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Anılan bent hükmü uyarınca, yapılan genel giderlerin indirimine konu edilebilmesi için söz konusu giderlerle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık bir illiyet bağının bulunması ve ayrıca söz konusu giderlere ilişkin tanzim edilecek belgelerin Vergi Usul Kanununa göre geçerli bir belge olması gerekmekte olup, bu mahiyette olmayan giderlerin ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılabilmesi mümkün değildir.

- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8 inci maddesinde; “Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir. Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir. Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz. Bu kanunun müteakip maddelerinde geçen “mükellef” tabiri vergi sorumlularına da şamildir.” hükmüne yer verilmiştir.

Konuyla ilgili olarak 08.12.2014 tarihinde İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen özeltede, “tüzel kişilik kazanmadan önce ortaklar (şirket kurucusu) tarafından kiralanan işyeri için yapılan kira ödemelerinin gider olarak kurum kazancından indirilmesi mümkün değildir.” şeklinde görüş bildirilmiştir.

Öte yandan Türk Ticaret Kanununun anonim şirketlere ilişkin 355’inci maddesinin ikinci fıkrasında;

“Tescilden önce şirket adına işlem yapanlar ve taahhütlere girişenler, bu işlem ve taahhütlerden şahsen ve müteselsilen sorumludurlar. Ancak, işlem ve taahhütlerin, ileride kurulacak şirket adına yapıldığı açıkça bildirilmiş ve şirketin ticaret siciline tescilinden sonra üç aylık süre içinde bu taahhütler şirket tarafından kabul olunmuşsa, yalnız şirket sorumlu olur.” hükmü mevcuttur. Benzer düzenleme limited şirketler içinde yapılmıştır.

Dolayısıyla, anonim veya limited şirketin ticaret siciline tescil edilip tüzel kişilik kazanmasından önce şirket adına işyeri, bina vb. kiralınması, imzalanacak kira sözleşmesinde kiralamanın ileride kurulacak şirket adına yapıldığının açıkça belirtilmesi ve şirketin ticaret siciline tescilinden

sonra üç aylık süre içinde kiralama işleminin şirket tarafından kabul olunması halinde, kira ödemelerinden sadece şirket sorumlu olacaktır.

Türk Ticaret Kanunun da şirket adına bu kararı kimin vereceği açıkça ifade edilmemiştir. Ancak anonim şirketlerde yönetim kurulu, limited şirketlerde ise müdür veya müdürler kurulu tarafından bu kararın alınabileceğini düşünmekteyiz. Konuyla ilgili kararın şirket genel kurulu tarafından alınması da mümkündür.

Hal böyle olmakla birlikte idare verdiği yazılı görüşlerde TTK’nın yukarıda bahsi geçen hükmünü görmezden gelerek veyahut hükmü bu tarz konulara teşmil etmeksizin açıklamalar yapmaktadır.

Sonuç olarak;

- Şirket kuruluşundan önce ortaklar tarafından kiralanan işyerinin şirketin tescil tarihine kadar olan giderlerin kurucular tarafından karşılanması,
- Ortaklar tarafından yapılan bu ödemelerin şirket tarafından kendilerine ödenmesinin,
- Veyahut kiralama sözleşmesine ödemelerin şirketin tüzel kişiliği oluşmasından sonra yapılacağına dair açıklama konulmasını ve ödemenin şirketten yapılmasının,
- Bu yapılamıyorsa tescil tarihinden geçerli olmak üzere kira sözleşmesinin şirket ile mal sahibi arasında yenilenmesinin

Mevzuata uygun olacağını değerlendirmekteyiz.